

մեր ըստ մտաւորականի և ըստ բարոյականի: 400-ամեայ յորելեան Հայ տպագրութեան է տօն համազգային, ուստի ամենեքեան պարտին մասնակից լինել յորելեանի և խորհել վասն յաւերժացուցանելոյ դայս տօն քաղաքակրթութեան մերոյ՝ ազգօդուտ գործովք և ձեռնարկութեամբք:

Արդ՝ այսու Հայրապետական կոնդակաւ Մերով կարգեմք զջեղ անդամս Յորելենական Յանձնաժողովոյ և յանձն առնեմք Զեղ փութով գումարել ժողովս վասն կազմակերպելոյ զգործ յորելենի մշակելոյ զմանրամասն ծրագիր մասնակցութեան Ա. Էջմիածնի 400-ամեայ յորելենի Հայ տպագրութեան և ներկայացուցանել ի վախճանական տնօրէնութիւն Մեր:

Ողջ լերուք, զօրացեալ ի Տէր և օրհնեալ ի Մէնջ: Ամէնտ

Դէմրդի Ե. ԿԱԹՈՒՂԻԿՈՍ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ

25 Ապրիլի 1912 ամի

Հատ տոմարի ՌՅԱՅ.

ի Հայրապետութեան Մերում Ա. ամի

յԱրարատեան Մայր Աթոռ Ա. Էջմիածնի

ի Վաղարշապատ. թ. 302.

ՆՈՐԻՆ ՍՐԲՈՒԹԻՒՆ ԱԶԳԻՍ ՎԵՀԱՓԱՌ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԻՑ.

Կոնդակ Ա. Էջմիածնի Ա. Սինօդի անունով, որով հաստատուեց և վերադարձուեց ի ճիշտ գործադրութիւն՝ Սինօդի ներկայացրած Մայր Աթոռի Գէորգեան Հոգեոր ճեմարանի, Վեհարանի, Վրաստանի Հայոց Կոնսիստորիայի, Գանձակի, Ախալցխայի, Գօրու Հոգեոր կառավարութիւնների, Ծաղկէվանք, Ծիրանաւոր և Թէլէթ ուխտատեղիների 1912 թ. նախահաշիւները: 13 ապրիլի. թ. 2.

Կոնդակ Մայր Աթոռի միարան Տ. Բագրատ վարդապետ Վարդապարեանի անունով, որով կարգուեց դիւանապետ Վեհափառ Հայրապետի դիւանի: 13 ապրիլի. թ. 3.

Նորին Սրբութեան մակագրութիւն Ա. Էջմիածնի Սինօդի 16 ապրիլի թ. 749 յայտարարութեան վրայ, որով

հաստատուեց և պատուիրուեց ճշտութեամբ գործազրել երևանի կոնսիստորիայի, Աղէքսանդրապօլի, Ղարսի, Հին-Նախիջևանի և Տաթևի Հոգեոր կառավարութիւնների 1912 թ. նախահաշվիները։ 17 ապրիլի. թ. 248.

Դիւանի գրութեամբ ծանուցուեց Տրապիզոնի առաջնորդ Տ. Սամուէլ վարդապետին, ի պատասխան նորա գրութեան, թէ Վեհափառ Հայրապետի օծման օրը դեռ որոշ չէ։ 18 ապրիլի. թ. 250.

Նոյն իմաստով գրուեց նաև Կարսոյ առաջնորդ Տ. Սմբատ եպիսկոպոսին ի պատասխան նորա գրութեան։ 18 ապրիլի. թ. 251.

Ծանուցուեց նաև գերապատիւ Տ. Յակոբ Եպիսկոպոս Աշոտ Փափազեանին ի պատասխան նորա գրութեան։ 18 ապրիլի. թ. 252.

Դիւանի գրութեամբ խնդրուեց Կալկաթաբնակ յայտնի վաճառական պ. Յարութիւն Աբգարին, որ աշխատի բացատրել Անգլիական պաշտօնական աւանդապահին, եթէ հնարաւոր է, Գէորգ աղա Մանուկեանի և. վանքին նուիրաբերած և անգլիական դրամատանը պահ տուած դրամագլխի տոկոսները ուղղակի փոխադրել էջմիածին Նորին Սրբութեան անունով։ 19 ապրիլի. թ. 253.

Դիւանի գրութիւն կ. Պոլսի Հայոց Պատրիարքի անունով, որի հետ ուղարկուեց Եկատերինա Նադիրեանի կտակի վաւերական պատճենը հայերէն թարգմանութեամբ։ 19 ապրիլի. թ. 257.

Դիւանի գրութեամբ ուղարկուեց Մայր Տաճարի Լուսարարապետին՝ Տաճարում գործածելու համար Թելաւցի Գէորգ աւաք քահանայ Սարգսեանի նուիրաբերած 1867 և 1890 թ. թ. տպագրուած երկու աւետարաններ արծաթապատ կազմով։ 19 ապրիլի. թ. 258.

Կոնդակ ս. Էջմիածնի Սինօղի անունով, որով ծանուցուեց, թէ Նորին Սրբութեան Ա. Պետերբուրգ կնալու քախմբի անդամներն են՝ Սինօղի անդամ Տ. Մեսրոպ ե-

սիսկոպոս, Երևանի փոխ-թեմակալ Տ. Խորեն Եպիսկոպոս, Դիւանապետ Տ. Բագրատ և Սինօդի անդամ Տ. Մատթէոս վարդապետներ և առաջադրուեց տալ վերոյիշեալ չորս հոգևորականներին անցագիր և ընդհանուր ճանապարհածախս առ այժմ 1500 ռուբլի: 20 ապրիլի. թ. 260.

Կոնդակ Նոյն Սինօդի անունով, որով առաջադրուեց 1912 թ. յունուարի 1-ից տալ Սինօդի անդամներին սննդադրամով հանդերձ 100-ական ռուբլի և մուծել այդ յաւելումը 1912 թ., նախահաշում մէջ: 21 ապրիլի. թ. 261.

Նորին Սրբութեան մակագրութեամբ ուղարկուեց ս. Էջմիածնի Սինօդին Յովհաննէս Կիւմշեանի կատակի տոկոսները՝ կ. Պօլսի Պատրիարքից ուղարկած 14 օսմ. ոսկի 44 պիաստր արժողութեամբ թ. 9170 փոխանակագիրը և առաջադրուեց Պատրիարքարքարանին անդորրագիր ուղարկել: 21 ապրիլի. թ. 262.

Նորին Սրբութեան մակագրութեամբ հաստատուեց ս. Էջմիածնի Սինօդին ի ճիշտ գործադրութիւն՝ Տաթևի, Խորվիրապի, Գեղարդի, Երնջակի, Կարմիր վանքի, Մողնու, Աւանի, Հառիճի, Կեշառիսի, Դարալազեազի, ո. Խաչի, Խծկոնից, Անիի և Թովմայ Առաքելոյ վանքերի 1912 թ. նախահաշիւնները: 23 ապրիլի. թ. 269.

Նորին Սրբութեան մակագրութեամբ հաստատուեց և ուղարկուեց ս. Էջմիածնի Սինօդին ի ճիշտ գործադրութիւն՝ Վարաբաղի Կոնսիստորիայի և Նուխու Հոգևոր կառավարութեան 1912 թ. նախահաշիւնները: 23 ապրիլի. թ. 270.

Նորին Սրբութեան մակագրութիւն Վրաստանի Հայոց թեմի ժամանակաւոր կառավարիչ Տ. Եփրեմ Եպիսկոպոսի անունով, որով ծանուցուեց, թէ ի նկատի ունենալով Հայոց Եղեկեցական-ծխական գլորցներում պաշտօնավարող ուսուցիչների և վարժուհիների մանկավարժական կըրթութիւն և փորձառութիւն ձեռք բերելու անյետածգելի անհրաժեշտութիւնը, արտօնում է ամառուայ արձակուրդին բանալ զուտ մանկավարժական դասընթացներ Վրաստանի թեմի ժամ. կառավարիչ Տ. Եփրեմ Եպիսկոպոսի

հովանաւորութեան տակ, նախապէս թոյլտուութիւն ստատալով քաղաքական իշխանութիւնից: 24 ապրիլի. թ. 299.

Դիւանի գրութիւն Հայ տպագրութեան 400-ամեայ Յոբելենական Յանձնաժողովի անունով, որով յանձնաբարուեց ընտրել նախագահ քարտուղար և ապրիլի 28-ին ժողովուել լսելու նորին Սրբութեան այդ առթիւ տուած թ. 302 կոնդակը: 28 ապրիլի. թ. թ. 305 և 306.

Մակագրութեամբ թոյլ տրուեց Թիֆլիզի Արշակ քահ. Մինասեանին հրատարակել իւր կազմած «Գործք առաքելոց» դասագիրքը: 1 մայիսի. թ. 311.

Դիւանի գրութեամբ չորհակալութիւն յայտնուեց պ. Գրիգոր Մարգար Գրիգորեանին, որ ուղարկել է նորին Սրբութեան իւր թանգմանած հայերենից անդիներէն Տ. Մաղաքիա արքեպիսկոպոս Օրմանեանի Հայոց եկեղեցու պատմութիւնը: 3 մայիսի. թ. 320.

Դիւանի գրութեամբ ուղարկուեց Տ. Յուսիկ արքեպիսկոպոսին քննելու Թիֆլիզի առևտրական դպրոցի կրօնուաոյց դպիր Մարգիս Քամալեանի կազմած «Մարգարէներ և հրէից աղդի վիճակը մինչև Հերովդէս» դասագիրքը: 5 մայիսի. թ. 327.

Կոնդակ Մայր Աթոռի Գէորգեան Հոգեոր ճեմարանի Տեսուչ Տ. Բագրատ վարդապետի անունով, որով կարգադրուեց 1912/13 ուսումնական տարուայ ուսումնամբերից բանալ երկրորդ դասարան Կ-ըդ դասարանի ծրագրով բարձրացնելով յաջորդ դասարանների դասընթացքն ևս, որ դպրոցական բաժին աւարտողներն մտաւորապէս և բարոյապէս աւելի պատրաստուած լինին: 8 մայիսի. թ. 339.

Դիւանի գրութեամբ յայտնուեց Հայ տպագրութեան 400-ամեայ Յոբելենական Յանձնաժողովին նորին Սրբութեան ամսոյս 7-ի նոյն Յանձնաժողովի յայտարարութեան վրայ արած հետևեալ մակագրական - կարգադրութիւնը. «Ի նկատի ունենալով Յոբելենական Յանձնաժողովի և Գէորգեան Հոգեոր ճեմարանի Մանկավարժական Խորհրդի

յայտնած կարծիքներն ու ցանկութիւնները, կարգադրում և հաստատում ենք.

ա. Միացնել հայ տպագրութեան 400-ամեայ յերելեանի հանդէսը տառերի գիւտի 1500-ամեակի հետ և կատարել այդ մեծ յորելեանն այս տարի հոկտեմբերի 13-ին ո. Թարգմանչաց տօնին.

բ. Հիմնել դպրոցական ֆօնդ մեր հոգեոր և եկեղեցական-ծխական դպրոցների բարգաւաճման և բազմացման համար.

գ. ս. Էջմիածնի մատենադարանի կարեոր ձեռագիրները պարբերաբար հրատարակել.

դ. Մեծ յորելեանի առթիւ հրատարակել մի գիտական ժողովածու.

Ե. Հրատարակել հանրամատչելի գրքոյկ համաձայն Յորելենական Յանձնաժողովի Գ-րդ արձանագրութեան Գ-րդ յօդուածի և ցրուել բոլոր դպրոցների աշակերտներին և ժողովրդին ձրի.

Գրել այս մտքով կոնգակներ Յանձնաժողովի և բոլոր առաջնորդների անունով, իսկ դպրոցական ֆօնդի ժողովարութեան համար Կովկասի Տ. Փոխարքայից թուլտուութիւն ստանալուց յետոյ: 8 մայիսի. թ. 344.

ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԳՈՀՈՒՆԱԿՈՒԹԻՒՆ.

Կոնդակներ օրհնութեան և գոհունակութեան հանգուցեալ Միրգաջան Խաչատրեանի կտակակատարներ պ. պ. Աղէքսանդր Մելիք-Աղարեանի և Թէոդորոս Խաչատրեանի անունով, իրենց պարտականութիւնը՝ որպէս կտակակատարների՝ ուղղութեամբ և սրբութեամբ կատարելու համար: 30 ապրիլի. թ. թ. 308, 309.

Կոնդակ օրհնութեան Սիմֆերոպոլցի պ. Պետրոս Խոահակեան Թոփիալեանցի անունով՝ տեղական ծխական դըպրոցին 5000 ո. նուիրաբերելու համար, որի տոկոսներով իւր անուամբ սաներ պէտք է սովորեն դպրոցում, իսկ